

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Prokurator Iens Isaac Holck og hans Familie.

(Med en Oversigt over Arbejder om Slægten).

Af Harald Holck

Prokurator Iens Isaac Holck og hans Familie.

(Med en Oversigt over Arbejder om Slægten).

Af Harald Holck

Holte 1955.

Iens Isaac Holck er efter Faderens Optegnelser født d.10. 11.1716 i Frederiksstad (hvor Kirkebøgerne kun er bevaret fra 1717). Hans Forældre var Oberstløjtnant ved 1. Bergenhusiske nat.Inf.Rgt. Ole Holck (1687-1759) og Elen Iensdatter Rosendahl (1690-1768), og han var opkaldt efter sin Morfader, der formentlig da var død, og sin Farfader, der var død i Januar 1716. (Da hans Forældre fik deres første Barn, en Søn, der blev født 22.1.1713 i Frederiksstad, og døde 28.4.s.A., blev han kaldt Iens Iacobus efter Morfaderen og Farmoderens Fader; det var jo ved den Tid Skik ved Opkaldelser efter Familien kun at opkalde de afdøde, og Farfaderen var den Gang endnu ikke død, medens Morfaderen var det). +)

Med Hensyn til fremkomne Arbejder om Slægten henvises til efterstaaende Oversigt.

Af Oberstløjtnant Ole Holcks Optegnelser om Børnene og de Steder, hvor de er født, ses det, at Familien ofte har maattet flytte sine Teltpæle: I 1719 boede de i Vestby Sogn, 1720 paa Vossevangen, 1723, 1725 og 1726 paa Gaarden Padøen i Hosanger, 1729 og 1731 i Bernes Tangen, 1733 i Haugsvigen, 1735 og 1736 paa Gaarden Neste (Nedre?) Mielde paa Hordeland. I 1744 blev Faderen forflyttet fra 2. til 1. Bergenh. Rgt., og d.2.1.1745 købte han Gaarden Leervig ved Bøe - Fjord i Yttre Sogn, der gennem 3 Generationer var i Familiens Eje.

Det er ikke usandsynligt, at Iens Isaac i sin tidlige Ungdom har været Underofficer; det var jo meget almindeligt, at Officerssønner som ganske unge blev Underofficerer, og det blev alle hans Brødre, ogsaa hans Broder Andreas Sevald, der tidlig opgav Militærtjenesten og døde som Brygger i København.

D.9.7.1745 fik han, henved 29 Aar gl., Bestalling som Bygdeprokurator; den var udstedt af "Stiftbefalingsmanden" (Stiftamtmanden) i Bergen og blev tinglyst d.30. og 31. 7. 1745 ved Tinget for Vaagø og Opdals Skibreder. Efter Stiftamtmandens Kopibog lyder den saaledes:

+) Af Oberstløjtnant Ole Holcks Sønner er iøvrigt endnu en opkaldt efter sin Farmoderes Fader, en efter Kongehuset, en efter en Kompagnichef og to efter Regimentschefer; den ene af disse Sønner var Frantz Henrich Zophenias, f.12.12.1733 i Haugs-Vigen, + 23.7.1736 paa Gaarden Neste-Mielde paa Hordeland; han var opkaldt efter Chefen for 2. Bergenh. Rgt., Oberst Frantz Henrich Schlanbusch.

"Bøyd Procurotor Bestaling for Jens Isach Holch. . . . Gjør vitterligt, at ieg paa vedbørlig ansøgning og medfulte attester, haver antaget og beskicket, ligesom ieg og hermed antager og beskicker Jens Isach Holch til at være Bøyd Procurotor for almuen udi Sundhordlen og Hardanger; Thi skal bemelte Jens Isach Holch være hans Kongl. Majt: og hans Arve Successorer underdanig, Huld og Troe, hans Kongl. Majts: og det Kongl. Arvehuuses gavn og bedste søge og forfremme, samt Skade og Fordærv af yderste Evne hindre og afværge; Hand skal sig og ellers udi bemelte hans Bøyd Procurotor Embede, rette og forholde, effter Hans Kongl. Majts: Lov og Forordninger, som allerede er, eller hereffter udgivne vorde, og i Besynderlighed, haver hand som en ærlig, troe og Ærekiær Bøyd Procurotor, derhen at see, at hand og ej, i nogen Ham Bekiendte vrang og uRætfærdige Sager, sig Lader bruge, ingen uRætvished, i Rættergang og Vidners førelse viden- de drive, icke med Kroglove, udeblivelser og forhalinger, unødige eller søgte Skudsmaaler eller andre vidtløftigheder, uden billig aarsager nogen Sag opholder, icke hedse folck sammen, eller hindre lovlige forligelse maaler, icke den fattige Almue, eller andre med ubillig Salarario udsue; Alt effter den Eed som hand for mig aflagt haver, Til Bekræftelse under min Haand og Signet. Bergen d: 9d Julij 1745. C: a Møinichen".

- "Sr. Iens Isaac Holck" blev Fer. 2 Pentecost 1746 i Walestrand, Fitjar Sogn, trolovet med Mad. Marthe Roggen, sal. Heibergs, og viet til hende i Fitjar Kirke i Stord d.12.7.s.A.; hun var 27 Aar gl. ("Seigneur" - eller "Monsieur"-og "Madame" betegner jo, at de paa-gældende hørte til "de conditionerede", den socialt højere staaende Mellemlasse, efter dem, der havde Krav paa at blive kaldt Herre og Frue). Forlovere var Kaptajn Carisius og Nathanael Matthiæson (Førstnævnte er Kaptajn Emanuel Junge Charisius, f. i Danmark, hvor han bl.a. var Kaptajn ved Drabantgarden; han blev Toldbetjent i Bergen 1744 og døde 1758 som Tolder i Christianssand).

- "Marthe Roggen, Datter af Iochum Roggen og Anne Christensdatter". (som tidligere havde været gift med Rasmus Andersen, der 22.1.1715 havde givet Afkald for hendes Arv) blev døbt i Nykirken i Bergen d.13.9.1719. Fadderne var: Iochum Roggen, Iens Christensen, Margrethe Roggen, Egte Petersdtr. og Karen Christensdtr.

Men allerede d.18.4.1719 var der ifølge Bergens Arvebog Nr.4, Fol. 48b blevet holdt Skifte efter "afgangne Anne Christensdatter, boende strax oven for Toldboden, imellem hendes efterladte Mand Iochum Roggen junior og deris fellis auflede Datter Marthe, 9 Uger gl.". Hendes Arv efter Moderen blev ca. 185 Rdl.

Anne Christensdatters Moder var Ane Davids Salig Christian Tøgersens, og efter hende holdtes der Skifte 9.1. - 24.3.1744 (jfr. Bergens Skifteprotokol Nr.3, Fol. 316). De andre Børn var Iens Christensen, der da var død og havde efterladt sig 2 Døtre (Anne, gift

med Iochum Schutz, og Egte, 19 Aar gl.), og Karen Christensdatter, gift med Sr. Iørgen Lind.

Iochum Roggens Fader var den Iochum Roggen, der d.12.12. 1692 tog Borgerskab i Bergen som Baadsmand. Det maa være ham, der 1719 stod Fadder til Marthe. Efter Stord Kirkebog blev "een Mand af Engesund" Iochum Roggen begravet 1.10.1739, 82 Aar, 3 Mdr. og 5 Dage gammel. Han maa herefter være født 1657. Men allerede d. 22.8.1730 var "gamle Iochum Roggens Huustrue" Marthe Olsdatter blevet begravet ved Fitjar gamle Kirke, 83 Aar, 10 Md. og 5 Dage gammel (altsaa født 1646).

- Margrethe Roggen, der i 1719 stod Fadder hos Iochum Roggen junior, var utvivlsomt dennes Søster; hun var ogsaa i 1746 og 1748 Fadder hos Iens Isaac Holck og Marthe Roggen. "Margrethe Iochumsdatter Roggen" var gift med Skipper Hans Henrichsen, der blev begravet i Nykirken i Bergen d.31.12.1725. Efter ham blev der (if. Bergens Arvebog Nr.4, Fol. 198b) d.27.2.1726 holdt Arveskifte mellem Enken og deres fælles Børn: 1) Rachel, 11 Aar, 2) Cathrine, 9 Aar, 3) Henrich, 7 Aar, 4) Iochum, 2 Aar, og 5) Anne Dorothea, 5 Mdr. - Iürgen Lind (der, som foran nævnt, var gift med en Svigerinde af Iochum Roggen junior), var beskikket til Formynder for Børnene, han erklærede d.6.7.1729, at der "aldeeles intet var at arve".

Børnene var alle døbt i Nykirken i Bergen, Rachel 27.7. 1716, Cathrine 8.10.1717, Henrich 22.9.1719, Iochum 13.2.1724 og Anne Dorothea 11.10.1725.

I 1717 og 1719 var Iochum Roggen Fadder (enten det nu var Faderen eller Sønnen af dette Navn) og i 1719 en Sibolt Roggen.

Børnene kaldte sig alle Roggen.

Margrethe Roggen, Enke i "Kore Kyppers Smug", blev begravet fra Nykirken i Bergen d.12.4.1749.

I Skiftejournal for Bergen 1755-57, Fol. 60, findes Arveskiftet efter Henrich Roggen, der blev holdt 12.2.1756. Arvingerne var hans 2 Søstre (de andre Søkende maa formentlig være døde forinden): Rachel Roggen, 39 Aar, "værende paa Landet hos Jens Isach Holck her ved Bergen", og Catharina Roggen, 37 Aar gl., nærværende ved Skiftet. Den sidstnævnte indleverede en Auktionsforretning over Broderens Efterladenskaber, der kun havde indbragt 34 Rdl. - Rachel og Henrich Roggen stod Fadder hos Iens Isaac Holck i 1755.

- Iochum Iochumsen Roggen fik Handels- og Gæstgiverstedet i Engesund paa Stordøen med sin anden Hustru, som han ægtede d.6.8. 1721, Birgitte Dorothea Cnorr (Datter af Apoteker Ernst Christopher Cnorr i Bergen). Hun var født i Bergen ca. 1680 og blev begravet i Fitjar 10.10.1741. Hun havde tidligere været gift med Lyche Laurits-søn, f.i Fitjar 11.3.1678, + i Fitjar 1719; de havde ingen Børn. Han var Gæstgiver og Handelsmand i Engesund og havde overtaget Handels- og Gæstgiverstedet efter Peder Pederssøn Tønder, + 1700, der 1693

var blevet gift med hans Stedmoder Margrethe Bugge (Datter af Sognepræst til Etne Hans Bugge). Tidligere havde Lyches Fader Laurits Mads-søn (1643-91) været Handelsmand og Gæstgiver i Engesund; hans 1. Hustru Iohanne Owenstad (Datter af Sognepræst til Lindaas Lyche Owenstad) havde tidligere været gift med Handelsmand i Engesund Iacob Busch (ca. 1627-1669), Søn af Foged i Søndfjord Niels Busch (jfr. H.Sollied i N.S.T. IX. p.194-96).

Iochum Iochumsen Roggen, Borger i Engesund, blev begravet i Fitjar d.28.8.1744, 55 Aar, 7 Mdr og 2 Uger gammel. Han skulde her- efter være født 1688.

- Hans Datter Marthe var d.4.10.1740 blevet gift i Stord med Sgr. Iens Bech Heiberg (Søn af Foged i Hardanger og Søndhordland Oluf Larssøn, f.12.5.1669, + 22.4.1727 paa Tysnæs, og Birgitte Heiberg, f.ca. 1672 i Luster, + 1737 i Tysnæs, af den Søkendeflok - Børn af Sorenskriver i Indre Sogn Anders Søfrenssøns 1. Ægteskab - der først vides at have antaget Navnet Heiberg), se G.F.Heiberg: "Slægten Heiberg og N.S.T.IX. p. 171 og 352. Iens Heiberg, der var blevet Student i 1728, blev senest ved Svigerfaderens Død 1744, Gæstgiver og Handelsmand i Engesund, men han døde allerede i 1745 og blev begravet paa Stordøen d.30.6.; 36 $\frac{1}{2}$ Aar gl.

I Ægteskabet var der en Søn Sivert Roggen Heiberg, f.ca. 1741, der i 1766 lod tinglyse sin Odelsret til Engesund.

Efter Marthes 2. Giftermaal med Prokurator Iens Isaac Holck overførtes Handels- og Gæstgiverstedet derefter til denne. (I næsten alle disse Tilfælde er Successionen altsaa sket ved Giftermaal, hyppigst med Enker efter Gæstgivere).

Det kan her nævnes, at A.M.Wiesener i "Nogle vestlandske Embedsslægter fra 1600-Tallet" (Bergens historiske Forenings Skrifter Nr. 46, 1940) anfører, at disse Slægter ned gennem Tiden søgte at holde Slægtsmilieuet oppe og indgik ægteskabelige Forbindelser, dels indenfor Embedskredsene - gejstlige, militære og civile - dels indenfor Borgerklassen og da særlig indenfor Gæstgiver- og Borgerstanden paa Landet, som navnlig i sidste Halvdel af 1600-Tallet og 1700-Tallet spillede en stor Rolle paa Vestlandet.

Prokuratorens/^{Handels- og}Gæstgiveribevilling, der er indført i Søndhordlands Sorenskriveris Pantebog A. Nr. 1, 1737-1756, Fol.322, lyder i Uddrag saaledes:

"Wii Friderik den Femte ..... gjøre alle vitterligt, at efftersom Jens Isach Holch og Hustrue Martha Jochumsdtr. Roggen fra Engesund i Bergens Stifft udj vort Riige Norge, for os allerunderdanigst haver andraget at hendes afgangne Fader Jochum Jochumsen Roggen og Sted moder Dorthe Knor dend 9de Januari 1722 har erholdet vores Elskelig kiære Hr. far faders Sahlig og høyloflig Jhukommelse allernaadigste bevilling paa borgerlig Kremer handel og Giestgiverie at holde ved bemelte Engesund, til hvilken Plads, effter at hines fader fornefn- te Jochum Jochumsen Roggen og huustrue begge ved døden er afgangne, de

effter oprettede og af os allernaadigste Confirmerede Testamente ere blevne Eeneste Arvinger, Saavel som til ald effterladte formue af Løse og faste Eiendøele, anholdende derhos allerunderdanigst, at som deris i forskrefne maade Eiende Ringe midler bestaa mest udi den Credit som de og deris afgangne ForEldre have givet den trengende Almue i Districtet, Samt de Bygninger Som ere opsadte til handels fortsettelse og de Reisendes fornødenhed, vj allernaadigst ville forunde dem deris børn og arvinger Privilegium paa den borgerlige handel og Giestgiverie Næring til bemt. Engesund som ellers fra gammel tiid af har fuldt stædet, thi have vj ..... allernaadigst bevilget ..... og hermed bevilge og forordne bemte Jens Isach Holch til at vere Giestgiver i fornefnte Engesund fem miile Synden for vor Kiøbstæd Bergen beliggende .....

Givet paa vort Slot Christiansborg i vores Kongelige Residentz Stad Kiøbenhafn dend 15de Decembris Anno 1747.

under Vor Kongelig Haand og Signet

Friderich R:"

- Stordøen ligger ca. 50 km stik Syd for Bergen ved Indløbet til Hardangerfjord; den er ca. 25 km. lang i Retningen Nord - Syd og halvt saa bred. Efter A.N.Kiær "Norges Land og Folk", XII. (1896) er Stordøen delt mellem Fitje Herred og Stord Herred.

Fitje Herred er 183 km² stort (heraf 6,2 p.Ct. Ager og Eng, 3,8 p.Ct. Skov og 90 p.Ct. "Snaufjeld, Vande, Myrer, Udmark m.v."). Herredet bestaar af Øerne rundt om Selbjørnfjorden; dets største Del indtages af den nordvestlige Halvdel af Stordøen. Det indre af Øen er opfyldt af høje nøgne Fjelde, af hvilke de største dog ligger i Stord Herred. Mod Øst efterlader Fjeldene kun en smal dyrket Rand, mod Vest er det bebyggede Land paa de fleste Steder lidt bredere, og omkring Fitje Kirke er der et ret vidtstrakt Eng- og Agerland. Ogsaa langs Bredden af Storevandet er der temmelig vide og veldyrkede Strækninger. Den nordlige Del af Fjeldpartiet i det indre af Øen danner et jævnt Højdeplateau, medens der længere mod Syd og Vest er sønderrevne Fjelde.

Fitje ældre Kirke var en Stavkirke fra før 1360, men den blev nedrevet i 1867 og erstattet af en ny Kirke. Den ligger mod Nordvest paa Øen. I Fitje Sogn ligger (1896) bl.a. Gaardene Bekkerviken paa Selbjørnøen (Skyld 2,09) og Vestre Engesund (Skyld 3,09, 1 Brug).

Stord Herred er paa 130,35 km² (heraf 5,9 p.Ct. Ager og Eng, 24,6 p.Ct. Skov og 69,5 p.Ct. "Snaufjeld, Vande, Myrer, Udmark m.v."). Det grænser mod Nord til Fitje og Tysnæs, mod Øst til Kvinnherred og Fjelberg, mod Syd til Valestrand og Finaas og mod Vest til Finaas og Fitje. Stordøens sydlige og østlige Del er et skønt Landskab, dækket af store Fyrreskove, men der er ogsaa meget Eg ved Gaardene. Der er/Udsigt udover det bølgende Landskab og Øerne i Hardangerfjorden ind mod

Kvinnherreds høje Fjelde med Folgefonnen bagved, og mod Syd ser man ud over Valestrand og Sveen og de mange Øer og Holme ud til det aabne Hav. Paa andre Steder ser man over løvklædte Bjergknuder og Høje op mod høje Fjelde med graasorte Vægge. - Kirken i Stord ligger paa Øens sydøstlige Side.

- Men Stordøen ligger langt fra Prokuratorens fædrene Gaard i Yttre Sogn, ca. 140 km i Fugleflugtslinie over Land og Hav, og han har sikkert kun en sjælden Gang kunnet besøge sine Forældre og Søkende i Hjemmet.

- Af fornævnte Pantebog Fol. 353 fremgaar det, at Iens Isaac Holck d.10.8.1748 i Engesund udstedte Skøde til "ærlige og velagte Dannemand Engel Hansen, Øfre Echeland, paa 2 Pund 16 13/24 Mark Smør i Gaarden Dalland for 48 Rdl. og 2 Pund 6 Mark Smør i Gaarden Wernøen", begge i Opdal Skibrede, Søndhordlands Fogderi. For Wernøen blev betalt 100 Rdl. og for Dalland 47 Rdl.

I samme Pantebog Fol. 455b findes indført et Skøde, hvoraf et Udrag her gengives:

"Jeg underteignede Jens Isach Holch, Boende paa Giæstgiber Stødet Engesund i Syndhordlehns Fogderie og Bergens Stift, Tilstaar hermed for alle og enhver, at Jeg af Velberaad Hue, og med min Kiariste Martha Jochumsdtr. Raaggens Villie og Samtøche haver Soldt og afhændet og nu ved dette mit Skiøde og Selgebrev aldeeles Skiøder og afhænder fra mig min Huustrue og begge vores Arvinger føde og u-fødde till Velærværdige Hr. Edvard Christie Sogne Præst til Tysnæs Meenigheder hans Kiariste og Arvinger 3/16 Deelle Siger Trende Sextende deele af den Konge Tiende udi Føyens, Waags og Opdahls Skibreder i bemelte Syndhordlehns Fogderie som Petra Sophia Reetz afgangne GeheimeRaad Tage Tottis Encke Ao. 1715 haver Soldt til Fogden Ole Larsen, og hvilche 3/16 deele min Sall. Formand Jens Bech Heiberg Arveligen er tilfalden efter hans Forældre og Broder Falk Andreas Heiberg og min Huustrue efter hans død, Saa og derhos 2 Løber Smør 2 Huuder Jordegodz i Tysnes Præstegaard, som bemelte min Formand sig paa Auction efter sin Broder Hr. Lars Heiberg har tilforhandlet og ligeledes min Huustrue tilfalden

.....
Kjøbesum 500 rdr. Siger Femhundrede Rigsdaler Dansk Courant. ....

Tyesnæs Præstegaard den 14 Aprill Ao. 1751.

I.I.Holch."

Af den nævnte Pantebog Fol. 535^b faar man yderligere Indtryk af, at det gaar tilbage for ham:

"Jeg underteignede Jens Isaach Holch, Handels mand paa Kræmerleiet Engesund, og Procurator udj Sundhord Fogderie Kiendes og hermed for alle vitterlig gjør Rat^hmessig giæld skyldig at være til Velædle og Velbyrdige Hr. CammerRaad og Foged Andreas Heiberg dend Summa 230Rdr. ..

.....
Pantsetter ieg hannem herved mit Ejende og paaboende handels Stød Enge-

sund, skyldende aarlig Landskyld 18 mrk. Smør med paastaaende Vaanhuuser, Bryggerhuus med Jndemuret Kiedel, Nøster, Søe Boeder og Brygger ..... alt med sine Prævillegier og Pertinentier .....
 Godøysundet dend 6te Maj 1752.

I.I.Holck."

Endelig solgte han (efter A.M. Wiesener) i 1768 Gæstgiverstedet Engesund til Ludvig Sørenssøn Bugge for 600 Rdl. Hans Stedsøn Sivert Roggen Heiberg har formentlig ikke haft Penge nok til at indløse Engesund. (Ludvig Bugges Broder Hans Iacob havde i 1761 købt Gæstgiverstedet Bekkerviken i Fitjar for 700 Rdl.).

- Iens Isaac Holcks Moder Elen Rosendahl døde omkring 1.5. 1768, 77 Aar gl. Hun havde siddet i uskiftet Bo efter sin Mand. Skiftet efter dem sluttede 20.9.1769, men Boet var ikke stort, og der var 5 Sønner og 3 Døtre til at dele Arven, hver af Sønnerne fik kun 45 Rdl. (Døtrene efter den Tids Arveregler kun det halve). Iens Isaac og hans Broder, Kaptlt. Friderich Christian Holck havde Fuldmagt til i Boet at repræsentere deres 4 Søkende i Danmark. Iens Isaac findes ikke nævnt som Køber paa Løsøreauktionen.

- I 1776 døde Prokuratoren, 59 Aar gl., og blev begravet i Stord d.28.1.1776. Efter Søndhordlands Skifteprotokol A. Nr.8 (1773-80), Fol. 232 ff, blev der d.5.5. til 2.12. 1776 holdt Skifte efter ham paa Selvejergaarden Iversøen (i Fitjar Sogn) mellem hans Enke og deres 5 Børn: "Sønnen Ole Holck, 15 Aar gl." (urigtigt, han var 16 Aar), "ældste Datter Anna Dorthea, gift med Hr. Lieutenant Møllerup, 2. Datter Elen, gift med Peder Pedersen Næshavn, 3. Datter Marthe, ugift, 20 Aar gl." (hun var 22 Aar), "4. Yngste Datter Berthe Marie, 17 Aar gl. - Nærværende Enken med Laugværge Hr. Lieutenant Møllerup." (Iversøen synes tidligere at have ligget under Borgerne i Engesund, og Iens Isaac har da maaske forbeholdt sig denne Gaard, da han solgte Gæstgiverstedet).

- Af Jordegods ejede Boet 18 Mrk. Smør 1/4 Hud i Gaarden Iversøen, som efter det af sal. Holck udstedte Skøde af 28.3.1772 skulde betales med 125 Rdl. Enken anmeldte, at der under Iversøen ligger et indgårdet Stykke, kaldet Sætermarken, som hun mente ikke burde følge med i Købet, hvortil Lars Iversøen svarede, at da han købte den halve Gaard og indgik i Kontrakt. om Resten, blev intet undtaget i Købet.

- I Skiftet nævnes iøvrigt en Stue paa "Kieholmen" og en Stue og en "Staveløe" paa "Rasmusholmen".

Boets Andel af Gaarden blev sat til 125 Rdl. Løsøret blev vurderet til ca. 45 Rdl.

Det viste sig, at Boet end ikke gav Dækning til alle prioriterede Fordringer.

Der blev efter Auktionsprot. Nr. 2, Fol. 233b ff., holdt Auktion paa Gaarden Iversøen d.20.8.1776.

Boets Andel af Gaarden med Huse, underliggende Holme og videre

Hærligheder blev tilslaaet Peder Pedersen Engesund for 81 Rdl., hvilket skete med Samtykke af Salomon Aarskog som Ruldmægtig for Panthaveren Sr.Fröchen.

- Peder Pedersen maa være Prokuratorens Datter E lens 2. Ægtefælle; hun boede endnu ved sin Død paa Iversøen, og af deres Børn var en Søn født 1775 i Engesund og en Datter 1783 paa Iversøen. Ægtemanden døde ogsaa paa Iversøen, og her boede senere deres ældste Søn med sin Familie.

- Af Boets Løsøre kan nævnes et gammelt "Slag uhr med Casse" (vurderet til 6 Rdl.), et Egeskab med engelsk Laas (8 Rdl.), en stor Fyrrekiste (2 Rdl.), et gammelt "Dambret" (6 Skill.). Desuden en "rødflekket Koe" (2 Rdl., 4 Mrk.), en rød hornet Ko (3 Rdl.), en sort og "hvidhodet" Ko (3 Rdl.) og en "vetringskalv" (5 Mrk.).

- Marthe Holck, f. Roggen, af Sandvigen, "70 Aar gl.", blev begravet paa Korskirkegaarden i Bergen d.23.5.1795, (Hun blev i Virkeligheden 76 Aar gl.). Formodentlig har hun boet hos sin Datter Anna Dorthea og dennes Mand i Sandvigen l. Rode Nr. 46. Der blev ikke holdt Skifte efter hendes Død.

I deres Ægteskab havde Iens Isaac Holck og hans Hustru følgende Børn, alle døbt i Stord:

I. Anna Dorthea Holck, døbt Dom. 15 a. Trin. 1746. Fadderne var: Margrethe Roggen, Anne Iversøen, Anne Nielsdatter Helland, Ole ibd. og Mogens Iversøen. Hun blev gift i Stord Fest. Ascens. Xsti 1767 med Løjtnant Iohan Nicolai Møllerup, f.1724 paa Rønnestrand i Granvin, Hardanger, (Moderen introduceret i Ulvik 6.2.1724), begravet i Bergen (Korskirken) 7.1.1800, 76 Aar gl., fra Sandvigens l.Rode Nr. 46.

Han var Søn af Kaptajn ved 2. Bergenhusiske nat.Inf. Rgt. Ulrich Friderich Møllerup, 12.7.1690 paa Kongsvinger, + 27.6.1750 paa Rønnestrand, og Sara Holgersdatter Arctander, f.1697 i Næs paa Romerike,+ 8.1.1775 paa Rønnestrand (Ifølge Hirschs Militærpersonalia var U.F.Møllerup med Tordenskjold ved Marstrand i 1719 og var behjælpelig ved Stentocks Forehavendes Opdagelse i København).

I.N.Møllerup var allerede i 1735 (11 Aar gl. !) blevet Underofficer i 2.Bergen. Rgt., hvor han blev kar. Fændrik i 1757, kar. Sekondløjtnant i 1761, og virkelig Sekondlt. ved Regimentets l.Hordlandske Landværnskompani 1762. Saa blev imidlertid Landværnets Organisation ophævet i 1764, og han blev i 1765 dimitteret med 60 Rdl. i aarlig Pension. (Hirschs Militærpersonalia og Ovenstads do) - Han boede en Tid paa Ejendommen Bratholmen ved Bergen (der tidligere havde tilhørt Poul Larsen Holm), men solgte den 7.7.1764 til Skibsfører Frantz Dieche i Bergen for 600 Rdl. (W.Brandt: "Legatfamilien Ameln").

Han blev første Gang gift d.5.11.1751 i Strudshavn med Cecilia Cornilske Holm, der døde 14.7.1762 (Ovenstad). Hendes Moder Elisabeth Lars Jacobsens nævnes 15.9.1762 som død (Hirsch). Derefter blev han gift med Anna Marie Stuwitz. - Ægteskabstilladelse meddeltes 3.8. 1763 (Hirsch). - Hun var Datter af Peter Stuwitz i Bergen (1711-44) og Anne Maria Juhl og blev født i 1745, døbt i Nykirken i Bergen d.13. 1.; hun blev begravet d.21.12.1764 i Strudshavn efter at have født en Søn Johan Nicolai Møllerup, døbt i Strudshavn 9.12.1764, hvis videre Skæbne ikke kendes. Af 1. Ægteskab er sikkert "Mons." Ulrich Lauritz Møllerup (ca. 1753-1802) i Bergen, der 2. Gang giftede sig med en rig Møllerenke paa Møllendal. Af hans Børn hedder en Søn Iohan Nicolai og en Datter Cecilia Cornilsche Laurentzia. ("Legatfamilien Ameln").

- Af Anna Dorotheas Ægteskab kendes 3 Børn: 1) Cecilia Cornilske Møllerup (f.1767, + efter 23.3.1846), gift 1794 med Skrædermester i Bergen Gjert Christian Iversen (ca.1766-1848); de havde ialt Fald 2 Børn. 2) Marthe Marie Møllerup (1771-1828), gift 1791 med Peder Michael Larsen Holm (f.1767 paa Romø, ej hjemkommet fra en Rejse til Archangelsk i Aaret 1802); han havde i 1801 taget Borgerskab som Skipper i Bergen. Han og hans Hustru og deres 3 Børn boede da sammen med Hustruens Moder i Sandvigen 1. Rode Nr.46; 4 Sønner kendes, hvoraf i alt Fald de 3 blev Skippere; 2 af dem omkom ved Forlis. 3) Skipper i Bergen Iens Iochum Møllerup (f.1777), gift 1804 med Anna Sophia Traneberg (f.ca.1763); de havde 4 Børn.

- D.16.4.1835 døde Anna Dorothea Møllerup, f.Holck, 89 Aar gl., og blev begravet d.22.s.M. (Korskirken i Bergen). Hun boede da stadig i Sandvigen 1. Rode Nr. 46. Dødsfaldet bekendtgjordes af hendes Søn Iens M. og hendes Datter Cecilia Iversen, f.Møllerup.

II. Elen Holck, døbt 10.6.1748. Fadderne var: Margrethe Roggen, Anna Wespestad, Alis Lille-Nesse, Iohanne Wespestad og Lars Iversøen. Hun blev Dom. 7.a.Trin. 1765 trolovet og Dom. 18.a.Trin. s.A. gift i Stord med Ungkarl Knud Andersen, der muligvis er den Knud Andersen, der i Mandskabsrullen 1749-1770 staar opført under Kuvigen under Fitjar som tjenende Holck og, saavidt skønnes efter Protokolførerens Praksis, skulde være 5 Aar gl. i 1749 og altsaa født 1744, og som kunde være identisk med Anders Aalforns Barn Knud, der blev døbt i Stord 19.10.1742 og (efter Mandskabsrullen) i 1767 angives at være 24 Aar gl., og senere at være død 1768 - uden at kunne findes i Stord Kirkebog 1765-72. - Kuvigen er en Gaard i Fitjar Sogn, men var tidligere Husmandsplads under Fitjar Gaard. Af dette Ægteskab kendes et Barn Gyrithe, der blev døbt i Stord 22.a.Trin. 1765.

D.24.10.1772 blev hun i Stord gift med Ungkarl Peder Olai Pedersen Ulvig fra Neshavn i Tyshavn, døbt Septuag. 1765 i Tysnæs, begravet i Stord 3.3.1799, 55 Aar gl. Han boede først i Engesund, siden paa Iversøen, hvor han døde, han var Lods og Bonde. Hans Forældre var Peder Olsen Neshavn og Iohanne Andersdatter Arøe.

I dette Ægteskab havde Elen Holck 3 Børn: 1) Peder, Lods og Bonde, f.1772, gift 1799 med Magdele Andersdatter Skovland; de boede i 1801 paa Iversøen sammen med hans Moder Elen Holck (og deres et-aarige Søn Peder). 2) Knud Sivert, f. i Engesund 1775; var 1799 i Bergen. 3) Mette Kirstine, f. paa Iversøen 1783; boede 1799 hos Broderen i Bergen.

- Elen Holck døde d.20.11.1828 og blev begravet d. 29. s.M. i Stord, 80 Aar gl. Hun boede da paa Iversøen.

III. Ole Holck, døbt Purif. Mariæ 1750. Fadderne var: Anne Gloppen, Margrethe Søe-Fonden, Salomon og Baar ibd. og Anders Nord-Fonden.

Han blev begravet i Stord Palmesøndag s.A.

IV. Birgitte Margrethe Holck, døbt Palmesøndag 1751. Fadderne var: Christie Rimbereid, Anne Endresdatter og Anne Hansdatter ibd., Knud Mogensøn Wespestad og Arne ibd. - Hun maa være død før Faderen, men Dødsfaldet er ikke fundet i Stord Kirkebog 1751-76, hvor dog Oplysningerne om Døde synes ufuldstændige.

V. Martha Holck, hjemmedøbt, Daaben bekræftet 3. Adv. 1753. Fadderne var: Lars Iversøen, Eric Fonden, Inge ibd. og Anna Iversøen. - Hun blev d.13.10.1783 gift i Domkirken i Bergen med Politibetjent i Bergen, tidligere i Stavanger, Arnold Nielsen, f.ca. 1748, + i Bergen 2.2.1813, 64 Aar gl. I 1801 boede de i 16. Rode Nr. 49.

De havde 5 Børn, der alle var døbt i Domkirken i Bergen: 1) Anna Magdalene Nielsen (1785-1878) - hun blev næsten 93 Aar gl. -, gift 1812 med sin Halvfætter (Dattersøn af Kapt. Frid.Chr. Holck), Skibskaptajn og Reder i Bergen Diderich Ellertsen (1787-1867); de havde 4 Børn, hvoraf 1 omkom som Styrmand ved Forlis. 2) Nicolay Berent Nielsen, Kontorist i Bergen (1787-1837), gift 1814 med Alida Christine Juell (f.1791 + i 1880^{erne}); de havde 5 Børn. 3) Cecilia Maria Nielsen (1790-95). 4) Iens Isach Holck Nielsen (1793-1864), Skibskaptajn i Bergen, gift 1823 med Sophie Fredriche Sivertsen Roegaard, f.1802; de havde 11 Børn. (En af deres Sønner, Assurancebestyrer Albert Marius Nielsen (f.1832) har efterladt sig Optegnelser om Familien). 5) Cecilia Maria Nielsen (1797-1803).

- Martha Nielsen, f.Holck, døde i Bergen d.12.10.1834, 81 Aar gl., og blev begravet d.20.s.M. (Domkirken). Hun har en ret stor Efterslægt (bl.a. i Familierne Nielsen, Ellertsen, Galtung, Ryen, Edlund).

VI. Maria Holck, døbt Dom. Remin. 1755, + før Faderen (men ikke fundet i Stord Kirkebog 1755-76). Fadderne var: Henrich Roggen, Lars Iversøen, Rachel Roggen, Anna Iversøen og Helga Rasmus-Holmen.

VII. Berthe Marie Holck, døbt 26.a.Trin. 1758, Fadderne var: Lars Iversøen, Salomon Aeschoug, Anna Iversøen, Anna Skov-Fonden og Barbro Schaalevigen. - Hun blev gift d.16.4. 1780 i Stord med Hans Peder-sen Ulvig, døbt Feria 2da Pentecoste 1755 i Tysnæs, Broder til hendes Søster Elens 2.Mand. De boede en Tid paa Gaarden Iversøen, hvor deres Datter Else Marie blev født 1780.

VIII. Ole Holck, døbt 26.1.1760. Fadderne var: Eric Fonden, Lars ibd., Mons og Lars Iversøen, Anna ibidem og Margrethe Fonden. Han var som nævnt til Stede ved Skiftet efter Faderen og var da 16 Aar gl. Senere er der intet fundet om ham, og Familietraditionen siger: "udvandrede og lod ikke senere høre fra sig".

En væsentlig Del af de meddelte Arkivoplysninger skyldes Arkivar R. Samdal, Bergen.

Oversigt over Arbejder af Harald Holck om Oberstløjtnant Ole Holcks Slægt og hertil knyttede Slægter m.m.(med Tilføjelser og Berigtigelser).

1) "Nogle Bemærkninger om Oblt. Ole Holcks Slægt og dens Tilknytning til andre Slægter af samme Navn". Personalhist. Tidsskr. 1923 p. 231-54 (ogsaa i Særtryk).

Heri bl.a. Forhistorien til Adelspatentet af 1810, Oplysninger om Slægtens forskellige Segl og en kort Stamtavle over dens Officerer og civile Embedsmænd; den - højst vildledende - Begyndelse af Oberst Tønders Beretning om Oblt. Ole Holck og hans Hustru er her trykt for første Gang (medens Resten paa Foranledning af Kaptajn C.C. W.F.Holck (1823-85) var blevet trykt i P.T. 1883 p.75 ff. i en let omarbejdet Skikkelse sammen med den lille Stamtavle paa Kaptajn Iacob Elias Holcks "Gravfane", dog ikke gengivet efter selve Fanen, men efter et lidt afvigende gammelt Tryk). I en Efterskrift omtales Vaabenmærkerne i Veø Kirke, og Forbindelsen mellem Provst Zacharias Christopherssøn Holck i Veø og Holckerne fra Christianssund konstateres, ligesom det, bl.a. paa Grundlag af Provstens Besiddelse af Myklebust i Nordfjord, sandsynliggøres at han var Sønesøn af Kanniken Siurd Pederssøn, der i 1548 fik Myklebust som Arvegodt efter Forældrene. (Dette blev senere underbygget i en indgaaende Artikel af H. Sollied, jfr. nedenfor). Paa flere andre Omraader er en Del af Artiklens Oplysninger ved senere fremkomne Data blevet stærkt forældet, men dette er nu berigtiget ved Nr. 10.

2) "Stamtavlen" von Holck". Danmarks Adels Aarbog 1925 p. 457-69 (ogsaa i Særtryk, hvori Fejlene i Henvisningerne p. 903, navnlig Munck for Meinke; er berigtiget).

Den indeholder korte Biografier af Oblt. Ole Holck; hans Søn Oberst Carl Philip Holck og dennes Efterkommere, samt Gengivelser af "Stamtavlen" paa den nævnte Gravfane og Portrætter af Oberst C.P. Holck og hans Hustru, Kommandør C.C.Holck og hans Hustru, samt Oberst F.C.F.Holck.

Til 2. Berigtigelser og Tilføjelser hertil findes i D.A.A. 1953 II. p.43. Her skal blot - foruden Henvisningen til Artiklen om Oblt. Ole Holcks Herkomst i N.S.T.X. p.313, hvoraf bl.a. fremgaar, at hans Fader ikke var Præst - nævnes, at Ole Holck blev trolovet i Frederiksstad og gift i Frederikshald, ikke omvendt.

3) "Af Herredsfoged Carl Holcks Papirer". P.T.1926 p.35-51 (ogsaa i Særtryk).

Det er hovedsagelig Optegnelser af Herredsfoged Peter Carl Christian Holck om den tyske Besættelse af Fredericia og Omegn i 1848 og 1864, men desuden gengives efter hans Koncept hans "Ridderbiografi" fra 1846, hvortil Originalen er gaaet tabt, og hertil slutter sig andre biografiske Oplysninger om ham. Om hans Barndom og Ungdom og om hans Hustru Adelaïde Emilie Carolina Raub giver Nr. 18 fyldigere Underretning.

4) Skematiske Uddrag af Anetavler for Harald Holck og Hustru Laura Antonie Gregersen (udarbejdet 1919 og senere suppleret). Lystryk 1945.

Tip-Tip-Oldeforældrene er medtaget, men der er store Laku-
ner. I 1945 mente man endnu, at Provst Zacharias Holck hørte til For-
fædrene.

5) "Løvehoved-Vaabenet (Holck - Müller - Dams)". P.T.1946 p.93-95.

Det drejer sig om det Vaaben, som Oblt. Ole H. og - en Tid -
nogle af hans Sønner førte i deres Segl, men som ogsaa er brugt af
Personer med andre Navne.

6) "Om nogle Indskrifter og Vaabenmærker i Veø Kirke".
Norsk Slegtshistorisk Tidsskrift X. (1946) p.323-25.

Om de Vaabener som anvendtes af Provst Zacharias Holck (af
samme Slægt som Oblt. Ole Holcks Moder) og hans Hustru, og det Mærke,
hans Broder Hr. Anfinn i Haram havde i sit Segl.

Til 6. Den norske Forfatter Hans Krag har henledt Opmærksomhe-
den paa, at der til Hr. Zacharias' Vaabenmærke, af hvilket et
masteløst Skib (en "Holk"), der af nogle betragtes som hans fæd-
rene Vaaben, udgør en Del, findes en Parallel i et Vaaben, der
førtes af en gammel adelig Slægt Holk i Lübeck og viser en "Holk"
med Mast og Segl (se nærmere under Nr. 10), idet han har tænkt
sig ^{Muligheden af,} at Provstens Slægt kunde være af tysk Herkomst og maaske
stamme fra den lybske Slægt. - Ved Hr. Zacharias' Hustrus Navn
findes i Veø Kirke tre forskellige Mærker, nemlig 1) tre heral-
diske Lillier, 2) een saadan og 3) (paa Prædikestolen) en tre-
grenet Blomst. Af Ordvalget i den i sin Tid af Sognepræst H.
Seip givne Beskrivelse fremgaar det formentlig, at det sidste
Mærke ikke er heraldisk udformet, og at her ikke er Tale om Lil-
lier; det er herefter tvivlsomt, om det kunde betragtes som en
Forvanskning af en eller tre heraldiske Lillier. Saa længe der
ikke haves en ganske nøjagtig Beskrivelse, bl.a. med Angivelse
af Farverne, kan der jo intet sluttes med Bestemthed, men hvis
Hustruen - foruden de heraldiske Lillier (af hvilke den ene
Lillie kunde betragtes som en af praktiske Grunde foretaget "For-

mindskelse" af de tre ved Vaabenets Udhugning i Ligstenen) - tillige havde anvendt et helt andet personligt Mærke, vilde det dog være højst paafaldende. Da man i den Tid ofte anvendte tre opvoksende Blomster - ved andre Lejligheder heraldiske Lillier - som et Symbol paa Evigheden (jfr. N.S.T.VII. p.73 og IX. p. 255-56), kunde det imidlertid tænkes, at Mærket paa Prædikestolen alene var et Symbol. Det samme maatte da gælde for det tilsvarende Mærke paa Prædikestolen, og Hanen med en Stjerne over (det 3.Mærke) kunde mulig forstaas som kaldende til Opstandelsen.

I Artiklen var det fundet betænkeligt at fastslaa, at Hr. Zacharias' Mærke, hvori der over "Holken" findes en Vase med 3 Blomster (svarende til det i Hirtzholms Vaabenbog for Slægten Soop opførte Vaaben), skulde være et "Alliance-Vaaben" for hans Forældre, navnlig fordi hans Broders Segl viser et helt andet Mærke, hvorimod det vistnok snarere maatte antages, at Hr. Z. uden Kendskab til noget fædrene Vaaben selv havde dannet sig et og "digtet" et sinbilledligt Vaaben, der kunde angive, hvorledes han ("Holken") førte sin Moders gamle Stamme videre frem gennem Livet. Men det kunde vistnok ogsaa opfattes som Udtryk for, at han - Præsten - bragte Budskabet om Evigheden frem til Menigheden (idet han dog af Pietet mod Moderen anvendte dennes Mærke, der jo indeholdt Evighedssymbolet). Saafremt de andre Mærker paa Prædikestolen skulde opfattes symbolsk, vilde det være naturligt at forstaa Hr. Z.'s Mærke paa den sidste Maade. - Alt dette er jo Tankespind over et ikke fuldt oplyst Forhold, men dog vistnok i god Overensstemmelse med den Tids Tankegang. - Om Hr. Zacharias, Veø Kirkes Gods (i 1648 : 88 Gaarde) og Epitafiet i Kirken, hvis latinske Tekst (af Kapellanen Jørgen Marstrand) ogsaa gengives i Oversættelse, henvises til Vilh. Marstrand: "Poul Frederik Marstrand", 1951 p.34-36, 44-47. (Trykfejl p. 47: lidelser gennem to år, rettes til: gennem lidelser i to år).

I Forbindelse med Spørgsmaalet, om Hr. Henrich Holcks Hustru A.P.D.K. var Anne Pedersdatter Krabbe, kan det efter Meddelelse af M.Rogne anføres, at Fogedregnskaberne fra Romsdalen for Aarene 1666, 1674 og 1677 viser, at en Arne Krabbe, der døde før 1677, har ejet Gaardene Lillevig og Lillebostad, der tidligere havde tilhørt Hr. Henrich (+ 1671). - Rettelser p. 324, Linie 8, læs: Forældres, Linie 22, læs Kopskattemandtallet.

7) "Ad Artiklen om "Slekten Carlheim" i N.S.T. 1944 p.227 ff. N.S.T.X. (1946) p.325-26.

Heri paavises det, at Oblt. Ole Holcks Datter Kirsten Catharins Ægtefælles Navn er Heym og ikke "Hein (von Heinen)".

8) To store skematiske Oversigtstavler over Oblt. Ole Holcks

Slægt (Mandsstammen), Zinktryk 1947. Afløste nogle foreløbige Tavler, der blev lustrykt under 2. Verdenskrig.

Til 8. Kapt. Olaf W. Holck er født 1881, hans Hustrus 2. Fornavn er Theresie.

9) "Stamtavle over Slægten Alm (med Angivelse af Forbindelsen med Oblt. Ole Holcks Slægt), udarbejdet paa Grundlag af Meddelelser fra Familien". 1947, dupl., 4 Sider.

Til 9. P.1. A.P. Alm /Arbejdsleder ("salsmästare"). - P. 2-3. O. D. Holfelt var "avsynare; hans Søn Bjørn er født i Arvika; Maria K. Ohlsson er født i Gunnarskogs Sogn; Arne A. Alm er født 8.7. 1904, hans Broder A. Valfrid Alm 8.6.1906, dennes Hustru var født Stålhandske. - P.4. G.H. Andersson er Droskechauffør; Astor Alms Datter hedder Anngerd Gullvi.

10) "Holck^{ske} Slægter - og Problemer. P.T. 1948 p. 79-116 (ogsaa i Særtryk).

En Oversigt over de mange forskellige Slægter af Navnet Holck, der findes i Norge og Danmark, herunder Myklebust-Slægten, den med denne vistnok beslægtede Løvø-Slægt og Oblt. Ole H.^s Slægt, bl. a. om M. Rognes Fund af Ole H.^s Forældre: Isaach Olufsson og Kirsten Jacobsdatter Holck, samt om hendes Farfader, der maa være Hr. Anfinn Christophersøn Holck i Haram. - Artiklen vil formentlig kunne være et godt Grundlag for ønskelige yderligere Undersøgelser.

Til 10. Der henvises til Rettelser og Tilføjelser i P.T. 1950 p. 201.

- P.81. Forfatteren Hans Krag har meddelt følgende: I den kommanderende Generals Arkiv I. (ca. 1700-1767) C. Indkomne Skrivelser. Ruller fra 2. Trondhj. nat. Inf. Rgt. 512 b, 1756, 1761 findes en Lægdsrulle fra Anno 1748 for Regimentets Surendalske eller Liv-Kompagni, Oberst Iohan Mangelsen (der blev Generalmajor 1749). Heri opføres Korporal Zacharias Holck, f. i Norge, 39 Aar, gift, tjent 12 Aar ved Rgt^{et}, og Korporal Peter Holck, f. i Norge, 45 Aar, 27 Aar tjent, 2 Aar ved Rgt^{et}, 25 Aar ved Fødgarden.

- Af disse skulde altsaa Zacharias være født ca. 1709 og Peter ca. 1703. Navnet Zacharias peger tydeligt mod Myklebust-Slægten, og de er sikkert begge Sønner af Kapt. Henrich Henrichsen Holck (ca. 1664-1718), der havde staaet ved samme Regiment - og i alt Fald i 1717 ved Livkompagniet - og boede i Surendal. Fra Folketællingen i 1701 kendes Navnene paa 3 af hans Sønner, og hans Hustru Karen oplyste i 1723 ved Høsttinget for Surendalen, at hun i kgl. Majestæts Tjeneste havde mistet sin Mand og 2 Sønner, og at hun nu med sine 3 Sønner og 2 Døtre boede paa en Husmandsplads i Surendalen. Navnene paa 2 af de da levende Sønner har hidtil været ganske ukendt. Nu giver Lægdsrullen utvivl-

somt Besked herom. Fødselsaarene passer godt.

- P. 85. Zacharias Biørnsen Holck antages i N.S.T. XIV. p.385 at være Søn af en ukendt Søn/i ^{af Borgmester} Trøndhjem Christopher Biørnsen(Darre). - P. 102. En Iens Holck nævnes i Follo Tingbog Nr. 7 d.13.3.1667 som Bestyrer i 1657-62 af Gaardene Knalstad og Lysdal (i Vestby), der tilhørte Borger af Christiansia Tobias Søffrensen, bosat i Hvidsten. - I Ryfylke Fogedregnskab 1715, Bilag 25, omtales Landskyld "hos Monsr Holch"(medd.af H.Krag)- P. 102, Købmand Arthur Fredrik Holck i Aalesund traf i Vinteren 1914 i Florida en ældre Herre, som var i Slægt med en Holck, der stammede fra Norge og nu ejede en Plantage inde i Florida. Holck var nu meget gammel og havde voksne Børn. Om det var ham eller hans Fader, der var født i Norge, vidste Meddeleren ikke. -P. 115. En Sergeant Holck ved Dronningens Livregiment blev sammen med en Bataillon, der skulde gaa i engelsk Sold, taget i Nordsøen d. 9.11.1689 af en fransk Kaper og udstod meget i franske Fængsler, da han ikke vilde tage Tjeneste i Ludvig XIV^s. danske Regiment; han blev udvekslet i Juni 1691, (Hirsch' "Danske og norske Officerer", der henviser til indkomne Sager til Krigskancelliet 1691 og Militært Tidsskr. 17. Aargang, 333). - Severin Holck var 1588 "Stadtvoigt" i Haderslev (medd. af P.Rohrlach).

- Efter Kbhvns. Diplomatarium VI., 521, var Ludwig Holck d.26.11.1669 Kaptajn og Chef for et Kompagni af Livregimentet, indlogeret paa Christianshavn, og ^{efter} Oberstløjtnant Hirschs Manuskript om "Danske og norske Officerer" (det kgl. Bibl.) var Friederich Ludwig Holck (f. i Holsteen) ca. 1692 hertugelig württembergsk Hauptmann og Regimentskvartermester ved "Landprinz Inf. Rgt." Fra 1729 til 1731 var han "Mümpelgardscher Regierungs- und Marschallsamtsvorsitzender". Han var gift med Ernestine Sophie Hümerling. Ludwig H. nævnes ikke hos Hirsch og ingen af dem (hvis det da ikke - hvad der synes ret rimeligt - er samme Person) nævnes i Stamtavlen over Mursparre-Holck'erne i D.A.A. 1925. En i Febr. 1955 modtaget Henvendelse fra Berlin med paafølgende Brevveksling har nu bragt en Række Oplysninger om tyske adelige Holcker. Brevskriveren var Peter Rohrlach "Genealogischer Beisitzer der Herolds- Ausschusses der deutschen Wappenrolle", og han søgte Oplysninger om "Ludwig von Holken (von Holck)", fra hvem han nedstammede, og som viste sig at være den fornævnte Friederich Ludwig Holck. Efter en Officers-Stamliste i Hovedstatsarkivet i Stuttgart stammede denne fra Holsteen, var i 1691 45 Aar gl., gift og tilhørte den evangeliske Konfession. Han skulde herefter være født c.1646. Dette kunde dog næppe være rigtigt, da hans Datter Luise Margaretha blev født i 1662, paa hvilket Tidspunkt han skulde have været 16 Aar gl. Han kom 1690 i württembergsk Tjeneste og var 1691 Hauptmann etc. som anført af Hirsch, dog at Regimentet kaldes "Prinz Louis Winter". I

1696-97 var han Fortificationsinspector og Vicekommandant i "den berømte Fæstning Hohentwiel". "Mömpelgard" er et Grevskab, der senere tilfaldt Frankrig og nu hedder Montbeliard. Der har intet kunnet findes om ham i Landsarkivet paa Gottorp. Efter Oplysning fra Stuttgart maa han have haft en Søn, der ca. 1700 fik en Datter. Navnene paa disse kendes ikke, medens Datterens Egtemand kendes. Familiens Vaaben kendes ikke.

- Af Zedlitz: Neues Preussisches Adels-Lexikon citeres følgende: "Die von Holken, oft auch von Holcke geschrieben", hørte til de anseligste Slægter i Bagpommern, de stod navnlig i 14. og 15. Aarh. i Magt og Anseelse og grundlagde i Colberg "das Holkenhospital" .... Efter at denne gamle Slægt var uddød i Pommern, kom dens Besiddelser til beslægtede i Braunschweig og Kundenreich. Det er meget sandsynligt, at den i Danmark nu blomstrende, dels friherrelige, dels grevelige Familie Holke eller Holcke, som tidligere ejede store Godser i Holsteen og Slesvig, ... - er af samme Afstamning som de pommerske Holker. (Her synes ikke at være taget Hensyn til, at de fører forskelligt Vaaben). Ogsaa i Lübeck og Mecklenburg forekommer adelige Familier af dette Navn. Von Holkernes Vaaben viser i et Sølvskjold en halv Gemsebuk, vendt mod højre; Hjelmen har samme Mærke. (Siebmacher III. p.164). Helt forskellig herfra er den lybske til Cirkelselskabet hørende Slægts Vaaben: i et gyldent Skjold "ein auf blauem Grunde stehendes braunes Schiff"; paa Hjelmen vajer et rødt, gyldent og graat Flag (Siebmacher V. p.151). (Skibet, "Holken", fører Sejl)

- I Slægten Vanselow fra Köslin (i Bagpommern) forekommer Kolberg- Holckerne: Geseke von Holcks Fader var Venz v.H., der 1421 var Borgmester i Kolberg; han var Søn af Vincenz v.H., der 1364 var Borgmester i Kolberg, og hvis Fader Iohann v.H. 1300 kom fra Lübeck til Kolberg (jfr. ogsaa Riemann: Geschichte Kolbergs). - H.Krag har paa Grundlag af "Zeitschrift des Vereim für Lübeckische Geschichte und Alterthumkunde" V., Lübeck 1886, meddelt, at der blandt de 8 Stiftere af det adelige Cirkelselskab eller Junkerselskab i Lübeck, der var anerkendt af Kejseren, fandtes en Iacob Holk, indvandret fra Kolberg; han blev valgt til Raadsherre 1387 og døde 1416 (1409?). Han var gift med Gertrud, Datter af Raadsherre Segebodo Crispin; deres Søn Segebodo Holk, gift med Ida, Datter af Iohann Perzeval, fik i Medgift en Del af Krempelsdorf. Baade han og Svigerfaderen var Medlemmer af Cirkelselskabet. - (Ejendommeligt er det at se, at Familien i Kolberg stammer fra Lübeck og Familien i Lübeck fra Kolberg, men da de fører forskelligt Vaaben, er det formentlig alligevel ikke den samme Slægt.) - P.Rohrlach meddelte, at det for Tiden saa meget mørkt ud for Undersøgelser m.H.t. Lübeck, da en stor Del af Arkivet endnu ligger i Potsdam og ikke er tilgængeligt. Det vil saaledes være vanskeligt at faa Problemet om Kapt

Friederich Ludwig Holcks og Provst Zacharias Holcks mulige Tilknytning til den lybske Slægt nærmere belyst.

En Forklaring paa Zedlitz' Bemærkning om en sandsynlig Forbindelse mellem Kolberg - Holckerne og de danske Holcker, der ejede Godser i Holsteen og Slesvig, kan mulig findes i Siebmachers Wappenbuch. H.Krag har nemlig henledt Opmærksomheden paa, at der i den i 1660-Aarene afsluttede Udgave mellem holsteenske adelige Vaaben opføres Vaabenet med den halve Gemsebuk i Forbindelse med Navnet "die von Holcken". Her gør der sig imidlertid et ejendommeligt Forhold gældende: lige ved Siden af dette Vaaben staar et Vaaben med en Mursparre i Skjoldet og 7 Faner paa Hjelmen, betegnet "die von Hesten", - og dette sidste Vaaben er vitterligt de danske Holckers. Nu fandtes der jo i Holsteen en uradelig Slægt Heest (Stamtavle i Danmarks Adels Aarbog 1897), hvis Vaaben var en mod højre vendt halv rød Hjort i Sølv med samme Mærke paa Hjelmen, og hvis første Mand Diderik Heest nævnes 1285. Slægten skal have taget Navn efter Byen Heest (ved Haseldorf), som den ejede, og uddøde først 1641. Det er meget muligt, at Hjorten ved gentagne Gengivelser af utydelige eller grovt stukne Signeter efterhaanden er blevet omformet til en Gemsebuk, og efter alt at dømme maa Siebmacher have ombyttet de 2 Navne. - Pudsigt vilde det være, om Kolberg - Holckernes Vaaben var baseret paa en Trykfejl hos Siebmacher, men man maa sikkert gaa ud fra, at dette Vaaben kendes fra langt ældre Tid. Det kunde imidlertid tænkes, at de hørte til Heest -Slægten og havde Holck-Navnet fra en kvindelig Formoder, hvad der jo ikke var nogen sjælden Foreteelse i ældre Tid.

- En tysk Familie fra vor Tid stammer vel fra en af de af Zedlitz nævnte tyske Slægter: I 1930 meddelte Frk. Agnes von Holck, der da boede "Breslau II, Lohestr. 27, Gartenhaus prtr.", at hun var af adelig Slægt og født 1884 i Provins Holland, Kreis Steegen, hvor hendes Fader Theofil August von Holck da ejede "Haus und Hof". Han var født i Berent ved Karthaus i Vestpreussen, hvor han var Jernbaneembedsmand ("Militärwärter"). Han mistede imidlertid baade sin Ejendom og Størstedelen af Formuen og bosatte sig derefter i Posen, hvor Resten af Formuen gik tabt ved Inflationen. Efter sin Hustrus Død købte han sig ind i Alderdomshjemmet "Oberwilda" i Posen, hvor han endnu i 1930 boede, 90 Aar gl. Hustruen var en Lærerdatter fra Berent Agnes Anna Dzionk; hun døde 1923 i Posen, 72 Aar gl. - Hun skriver: "Vore Forfædre von Holck skal have været Officerer og meget rige, en af dem skal i Tyskland have giftet sig med en Grevinde, en anden skal være taget til Danmark for meget længe siden og eje Godser." Hendes Fader sagde i 1930, at han havde en "Urgroszonzkel" i Danmark, der var over 100 Aar gl. (Han er imid-

lertid ikke fundet blandt Mursparre - Holckerne). - I 1932 havde Personalhist. Institut i Kbhvn. fremskaffet Faderens Daabsattest, der viste, at han var Søn af Albrekt von Holk og Hustru Weronika von Dombrowska, og Institutet skrev, at Familiemedlemmerne syntes at have været Godsejere i Vestpreussen.

(Det skal sluttelig berøres, at Amtsfuldmægtig Mogens Holch gennem en Fætter i U.S.A. modtog et Brev fra William H. Holch, dat. 218 Norwalk Ave., Buffalo, 16, N.d.18.2.1948, hvori denne meddelte, at han ikke tidligere i Telefonbøger i de større amerikanske Byer havde truffet Navnet Holch. I Buffalo var de eneste andre Holcher hans Broder og dennes Søn. Hans Farfader var født ca. 1860 i Buffalo og havde en Broder Henry, der døde mange Aar før Farfaderen, Oldefaderen var Maximilian Holch, som kæmpede med "the Union army" i Borgerkrigen. Han var vistnok født i Tyskland og skal være kommet fra Wittenberg).

11) "Stamtavle over Oberstløjtnant Ole Holcks Slægt", 1948, Folio, duplikeret, Forord og 56 Sider, hvoraf 3 er et Tillæg "Om Kirsten Holcks Slægt". I Tillægget opstilles bl.a. en hypotetisk Stamrække op til Sigurd, gift med Toralfa Haakonsdatter, som nævnes 1444 paa Ekornhol i Odalen, der senere ejedes af Peder til Myklebust. - Stamtavlen er rent genealogisk (uden Biografier) og omhandler, foruden Mandslinien, ogsaa det 1. Led af Kvindeliniere. Oplysninger om indgiftedes Forældre er medtaget - Oversigtstavlerne (Nr.8) kan delvis benyttes som en Slags Register hertil, idet Betegnelserne for Personerne i Mandslinien er de samme.

Till.P.3.(Christian Carlheim), læs: fm. + før 5.11.1759. - P.5. U.F.Møllerup, f.12.7.1690 paa Kongsvinger, + paa Rønnestrand; hans Hustru f.i Næs, + 8.1.1775 paa Rønnestrand. - P.8, Note.Halvor Moe, døbt 29.11.1750 paa Ringsaker. - P.9. (Knud Carlheim), læs: f.ca.1759. - P.10. (Nr.7) begr. 7.2.1792. - P.12. (efter Morten Holck) tilføjes: Deres Børn: V. e.1 - 8. - P.15. (Carl Meinckes Efterslægt), læs: Friderichsen; efter C.M. tilføjes hans Søster: 2. Lovise Georgine Meincke, + 17.9.1797 i Kbhvn., begr. fra Garnisons Kirke, 5½ Aar gl.; (Henrich Michelsen) læs: f.17.9.1797.-P. 17, læs: Kapt. Ivar Hartwig, f.9.10.1783; hans Hustru f.20.12.1792. - P. 26. (Ida J. Døscher), læs: gift 19.11.1880; (Theodor Lous), læs: f.1.3.1855; (S.H.Stoltz), læs: + 31.3.1926. - P. 27, Linie 5, læs: Stoltz. - P.28. Marie H.Meidell + 21.3.1948 i Oslo. - P. 36. Agent Simon Nielsen var senere Assistent i Norges Banks Afdeling i Aalesund. - P.37. Fisker Jens Kasper Jensen var født 2.7.1872 og døde 24.6.1947 i Honningsvaag; hans Hustru Grethe H.Olsen var født 14.3.1872. - P. 38. (Christiane F.A.Holck), Ordet "overordentlig" udgaar. - P.40. Dagmar Hasseriis er født i Gamborg. - P. 41. Einar H. Stoltz blev 29.4.1919 i New York gift med Charlotte Riquier, f.1.1.1899,

Datter af en Elektricitetsværksbestyrer ved Amiens. P.50. Gudrun R.H. og Ady E.H. født 1) i Kbhvn., 2) i Skovshoved. - P.51. Karin E.H. er født 25.10.1939. - P.52. Ole E.B.H. er født 9.7.1942.

12) - "Uddrag af Slægtbog over Oblt. Ole Holcks Efterkommere. Simonsen - Grenen (udarbejdet paa Grundlag af Oplysninger indsamlet af Fru Emma Simonsen)", 1948, Folio, dupl., 10 Sider.

Til 12. P.3. Karl Brungott er født 24.12.1903; han blev 28.10.1944 gift med Alfa Jakobsen, f.29.12.1919 i Aalesund, (Datter af Maskinist Hilmar Jakobsen, f.27.4.1895 i Søvik, og Eline Johnsen, f.29.12.1895 i Vågan i Lofoten.) De har Sønnen Roger Magne Brungott, f.20.8.1947 i Aalesund. - P. 9. Lillian Holck Simonsen blev 7.2.1948 gift i Bergen med Lagermand Niels Nielsen, f.12.2.1923 i Bergen, (Søn af Slagterborger Niels Nielsen, f.11.9.1891 i Bergen, og Ida, f. Nielsen, f.22.2.1891 i Autrheim Kommune, Fedje i Sogn); Leo Holck Simonsen blev 31.12.1944 gift i Bergen med Selma Berntsen Nyhagen, f.19.7.1899 i Fana Præstegæld, (Datter af Gaardbruger Martinus Berntsen Nyhagen, f.1862 paa Utvær i Solund Præstegæld, + 1907 i Bergen, og Synnøve Sandvik, f.6.5.1863 i Hamre Præstegæld).

13) "Uddrag af Slægtbog over Oblt. Ole Holcks Efterkommere. Døsker - Grenen (hovedsagelig udarbejdet paa Grundlag af Familieoptegnelser og Meddelelser fra Familien)", 1948, Folio, dupl., 15 Sider.

14) "Uddrag af Slægtbog over Oblt. Ole Holcks Efterkommere. Nagel - Grenen (væsentlig udarbejdet paa Grundlag af Meddelelser fra Familien)", 1949, Folio, dupl., 8 Sider.

15) "En Soldat fra Den store nordiske Krig Oberstløjtnant Ole Holck og hans Hustru Elen Rosendahl", 1949, Folio, dupl., Forord og 65 Sider, hvoraf 7 er et Tillæg "Om Indledningen til Oberst Tønders Beretning".

I Tillægget søges Grundene til Beretningens Fejl (og Holck'ernes Overgang til Mursparrevaabenet) forklaret. Dette Arbejde er senere - uden(Forord og) Tillæg-trykt i P.T. 1951 p.22-69. En Gengivelse efter Fotografi af det Stykke af den gamle Afskrift af Tønders Beretning, der omhandler Ole Holcks Kurerfærd til Trondhjem i 1718, findes p. 36.

Til 15. Dupl. Udgave p.15 og P.T.p.34. Ifølge Meddelelse fra Orlogskaptajn Preben Holck fremgaar det af Frederiksstens Fæstningsregnskab 1718, Pakke III. Nr. 154, at "Lieutenant Holch som Regimentsadjutant" har faaet udleveret Havre og Hø til en Hest fra 1. Januar til 5. Marts (dateret 15.2.1718, intet Bilag)

I et senere Bilag, dat. Friderichshald d.20.4.1718, kvitterer han for "Fourage for dend mig tillagde Hest som Regimentzadjutant ved Det Bergenuusche Regimente" for Tiden 6.3. til 8.5.1718. Hans Underskrift viser de sammenslyngede Forbogstaver O.I.

Han har altsaa før 15.2.1718 faaet Sekondløjtnants Karakter.

Rettelser i dupl. Udgave P.3. Linie 5 og 7, læs: 1720 og 1723; p.20., sidste Stk., Linie 6, læs: fiendens; p. 25, Linie 3, læs: Kongsvøll; p. 29, Linie 2 fra neden (før Noten) læs: hvor C.P.Holck ansattes; p.42, 5. Stk., læs: Vig og Yttre Sognske Komp. - Rettelser i P.T.: p.22, Linie 4 fra neden, læs: Sølje; p. 56, Linie 2 fra neden, læs: 1753; p.59, Linie 5 fra oven, læs: Generalmajor; p.60, Linie 6 fra neden, læs: Vig og Yttre Sognske Kompagni.

16) "Far og vort Hjem (udarbejdet for Fars og Mors Efter-slægt)", 1950, Folio, duplikeret. Forord og 111 Sider.

Om Borgmester i Nysted, Byfoged og Birkedommer Harald Iulius Holck og hans Hustru Louise Augusta Fenger.

Til 16. P. 23, sidste Linie, læs: ene; p.33, Linie 5 fra neden, læs: Dverg; p.77, Linie 7: at udgaar; p.84. I "Tante Idas Erindringer" fortælles Historien med Koen om Broderen Emanuel; p.92, Linie 19 fra neden, læs: een; p.95, Linie 27 og 22 fra neden, læs: Sognefogderne og Lykønskninger, Linie 20 fra neden, læs: ligned; p. 96, Linie 24, læs: inde; p.106, Linie 17, læs: I a c o p; p.108. Linie 8 fra neden, læs: Bagge Jørgensen; p.109, Linie 15, læs: Firbenskind.

17) "Oberst Carl Philip Holck og hans Hustru Lovise Sophia von Leben", 1951, Folio, dupl., 20 Sider.

18) "Kommandør Carl Christian Holck og hans Hustru Bolette Henriette Margrethe Lund", 1951, Folio, dupl., 170 Sider. +)

Til 18. P. 2, 3'ny Stk., Linie 7, læs: Deyen.-P.7, Christine Lunds Gravskrift: De 3 sidste Linier er Omkvædet til Stærkodders Sang paa Gravhøjen i Prams Digt "Stærkodder" (1785). - P. 8, Linie 17 fra neden: en anden over dette, læs: paa Hjelmen en Fugl mellem 2 Vinger. - P. 10: Rektor Hans Gottschalck var en god Ven af Rektor Iohan Henrik Tauber, der var født i Aalborg, og omtales hyppigt i dennes Dagbøger

+) Med denne Biografi afsluttedes Rækken af H.Holcks Ascendenter i Mandslinien fra Oblt. Ole Holck.

(i "Memoirer og Breve" XXXVIII.). Formodningen om, at C.C.Holck flyttede til Faderens Hus, maa opgives, da han ifølge Vejviseren 1794 boede i St. Kongensgade 27. - P. 11: Ove v. Obelitz døde 1804. - P. 29: Wlengel, læs: Wleugel. - P. 50, (Stambogsbladet), læs: éteint. - P. 52, Linie 5, Legationsraad, Baron Johann v. Reh-binder (1751-1825) var Konsulatssekretær og Konsul i Algier 1780-1809. - P. 53, l. ny Stk., læs: Gravskrift over Digteren F.G.Klopstocks unge Hustru Margareta. - P. 54: G.A.Koefoed døde som Kommandør. - P. 74, L. 5, læs: Vissite. - P. 86: I den nordlige Mur om den nu nedlagte protestantiske Kirkegaard lige udenfor den tidligere Carthagoport i Byen Tunis er der indmuret en stor firkantet Sten med en rørende Gravskrift over C.C.Holcks lille Datter. Faderen kaldes her "Capitain udi den kgl. danske Søetat og Dansk Generalkonsul udi Kongeriget Tunis". Kaptajn var han under Opholdet i Tunis, medens de danske Konsuler i Berberiet først efter hans Død som Kommandør i 1816 ved kgl. Res. af 21.1.1821 fik tillagt Titlen Generalkonsul. Han omtales ogsaa som Generalkonsul i Sønneren Carls Ridderbiografi fra 1846. Men han var formentlig persona grata hos Frederik VI, saa det kan tænkes, at Kongen har givet ham Titlen, før der blev truffet en almindelig Ordning.

P. 87: Det firlinede Vers er skrevet af Michelangelo og lagt i Munden paa "Natten", den sovende Kvindeskikkelse paa Gravmælet over Giuliano de Medici i San Lorenzo i Firenze. Det er Svaret paa et Epigram af G.B.Strozzi: "Natten, som du ser sove i saa skøn en Stilling, blev hugget af en Engel i denne Sten, og efterdi hun sover, har hun Liv. Væk hende, om du tvivler, og hun vil tale til dig." - P. 96, Linie 5, læs: Dreng. - P. 98. Jean Marassi var Vinhandler og tillige Marine - Agent; han blev R. af Dbg, 1821. - P. 99, Linie 15: "fra Algier" udgaar. Efter Punktum sættes: / mange Aar dansk Konsul i Livorno; Linie 5-3 fra neden udgaar. Ifølge velvillig Meddelelse fra Kontorchef O.H.Clementsén, der i P.T. 1952 p. 62 ff. har skrevet om Medaillon - Portrætstik af Danske og Norske, forestiller dette Stik af Flint Generalkrigskommissær Jens Willes Hustru Sophie Hedevig, f. Lund, (1763-1812). Fejltagelsen skyldes, at der paa Bagsiden af Stikket var skrevet: "Baronesse Schubarth". - P. 101. I "Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familiekreds", IX., findes ved p. 81 (jfr. p. 455) en Gengivelse af Pietro Benvenutis Maleri fra 1814 af Baron Herman Schubart og hans Hustru, siddende i Loggiaen paa deres Landsted, Montenero ved Livorno, hvis Havn ses ved Kysten. Heri ogsaa en Række Oplysninger om ham og (p. 447) en Stamtavle over Familien Schubart. - I Rud. Bays "Sentimentalsk Rejse gennem Europa til Algier 1816" (Memoirer og Breve XXXIII.), der ofte omtaler Schubart, skildres p. 192-93 et Gilde hos ham paa Montenero. - Bays levende Skildring af sin Rejse til Vogns gennem Tyskland, Frankrig og Schweitz til Italien, hvor han bl.a. i 4 Uger boede i Livorno, sup-

plerer godt C.C.Holcks Dagbogsnotater om sin Hjemrejse gennem de samme Lande. De har ogsaa jævnligt truffet de samme Mennesker. P.105, Linie 16: Hr. Mørk er Ole Pedersen Mørch (1776-1861), Købmand i Christianssand. - P. 110. Portrættet af J. Wille er ogsaa stukket af Flint. - P.122, Linie 17 fra neden: kar. Oberst, læs: Oberstløjtnant. - P. 132: Efter Vejviserne 1811, 1812 og 1813 boede Kommandør Holck i Trompetergangen 117. - P. 133. Ang. Grev Vargas' sandsynlige Identitet med Studiosus og Forfatter Carl Grosse fra Magdeburg henvises nu til P.T.1955 p.30. - P.135, Linie 7, læs: Følttegnet; Linie 15: J.C.Cabott var oprindelig Maler og malede i 1790 i Rom "Sokrates' Død", som Zoëga viste nogen Interesse for. - P. 138, Linie 11 fra neden: Cadetten de Long er Baron Peter Albert Herman Delong (1797-1865), der i 1841 som Generalkonsul i Paris skrev til I.L.Heiberg om P.A.Heibergs efterladte Papirer; han havde været dansk Søkadet. Han antages at være Søn af en af Baron Schubarts nære Slægtninge og en fransk Greve. Han blev adopteret af Schubart og opdraget i Danmark. I 1849 fik han Bevilling til for sin Person at føre Titlen af Baron. - P.146, Linie 4, læs: en Mand med en Stav, og en Hjort (Buk?), der springer hen mod et Træ, Linie 11: Endelig er der fra C.C.Holck til Kontorchef H.Holck nedarvet en guldrandet og med gylden Hank forsynet, cylindrisk Porcellænskop med tilhørende Underkop med en bred Guldrand yderst og en smal omkring det flade Midtparti, i hvis Centrum ses en fyldt Guldcirkel med en smal Guldring om. Paa Koppens ene Side er med Guld malet (eller vistnok snarere tegnet med Pen) et tidligere ukendt Portræt, der syntes at være en Gengivelse af et Stik i Chrétien's Maner. Da Koppen i Marts 1955 blev vist Chrétien - Kenderen, Kontorchef O.H.Clementsén, udtalte han straks, at det sikkert var et Portræt af den danske Generalkonsul i Paris Michael Classen efter et Stik af Chrétien. Efter at have eftersøgt sin Samling bekræftede han, at dette var Tilfældet, og sendte et Lystryk af det originale Stik, der ingen Tvivl lod tilbage. Paa Underkoppens med flere Guldringe prydede Underside var der før Glasuren indridset et S og et Stykke derfra 2 ulige lange Streger tæt ved hinanden, hvilket efter Haandbøger om Porcellæn betyder Sèvres og 1803. - Det skal være et ret sjældent Stykke. Kommandør Holck eller hans Hustru maa have faaet det af Classen under Samværet i Paris 1807, jfr. p.103-106. - P. 148, Linie 4: Pensionen blev tilstaaet hende ved kgl. Res. af 14.8.1816.

P. 150: Blandt Papirerne i Skiftet efter Justitsraad Iacob Elias Holck (+ 11.5.1843) ligger en Lejekontrakt, dat.Kbhvn. d.9.7.1832, hvorved Grosserer Jørgen Bech jun. fra første Michaeli Flyttedag lejer ham Stueetagen i sin Gaard Nr. 20 i Nybrogade, "som Commandørinde Holck nu er i Besiddelse af", nemlig 3 Værelser til Gaden, 1 Hjørnestue, 1 Entree-Værelse til Gaarden, Køkken og Pige-kammer ved Køkkenet, 1 Pulterkammer paa Loftet og Brænde-

loft, 1 Rum under Hovedtrappen, samt fælles Vaskekælder og Tørreloft, for 300 Rbdl. Sølv aarlig, Skatten iberegnet. - P. 154, Linie 3 fra neden: Konferensraad Christian Birch (1760-1829), der 1774 var blevet gift med Frederikke Louise Charlotte Rottbøll (+ 1834), Datter af Professor, senere Biskop, dr. theol. Christian Michael R. og Christine Hedevig Brix, blev 1821, for store Besvigelser^{m,m.} ved Højesteret dømt til at have sin Ære og de ham betroede Embeder forbrudt samt til livsvarigt Fængsel. - P.157, Linie 8, læs: Mat og svag. - P. 167, Linie 4 fra neden, tilføjes: Mellem Justitsraadens Papirer ligger der ogsaa fra Aarene 1838-41 inkl. en Del Kvitteringer for Beløb, som Kommandørinde Holck har betalt gennem ham. D.4.10.1839 er der saaledes kvitteret for 16 Rbdl., der er betalt den kgl.Porcellænsfabrik for 12 Par Kaffekopper, 1 Kande, 1 Thepote og 1 Spølkum (" med glat guld og Forglemmigeier"). Fra hendes gode Veninde, Konferensraadinde Sara Knudsen i Kbhvn., foreligger der Kvitteringer af 5.1., 6.4. og 14.7.1838 for henholdsvis 39, 61 og 84 Rbdl. og af 2.10.1840 for 15 Rbdl. Grosserer Jørgen Bech kvitterer 4.1.1838, 4.1.1839, 14.7.s.A., 6.1.1840, 6.7. s.A. og 4.1.1841 for henholdsvis 9, 37, 8, 34, 6 og 36 Rbdl.

19) "Kaptajn Iacob Elias Holck", udarbejdet 1952, trykt i 1953 og 1954: N.S.T. Bind XIV. p. 63-76 og 378-85.

Til 19. I det første Parti er der mange Trykfejl; de værste er rettet p.391.

20) "Myklebust i Nordfjord", skrevet i 1952, trykt i N.S.T. XIV. (1954) p.261-65.

Omhandler Spørgsmaalet om, fra hvilken Gaard af dette Navn Slægten fra Myklebust stammede.

21) "Til M.Rognes Artikel om Oblt. Ole Holcks Herkomst i Bind X. p.313 ff". N.S.T. XIV. (1954) p.374-76.

Om Hr. Anfinn Christophersøn Holck og hans Trolovede Catri-
ne Jacobsdatter.

Til 21. P. 374 skal "to Rixdaler" rettes til 10 Rdl.

22) "Kaptajn Hans Henrich Hornemann Holck og hans Hustru Martha Margaretha Middelfart Tostrup", 1955, Folio, dupl., 30 Sider.

23) "Kaptajn Friderich Christian Holck og hans Hustru Anna Dorothea Barclay de Tolly", 1955, Folio, dupl., 12 Sider.

Til 23. Det bør maaske bemærkes, at et Portrætmaleri af en ældre, rødusset og lidt rød næset Herre i en Dragt fra sidste Halvdal af 1700-Aarene (som har tilhørt Læge i Bergen Claus Døscher Grung (1876-1945) og nu ejes af Fru Wenche Døscher i

Bergen) en Tid antoges at forestille Kaptajn F.C.Holck. Det skyldtes, at det urigtigt antoges, at Maleriet, der vistnok paa Grund af en Forveksling formodedes at skulle forestille en Holck, var købt paa Auktionen efter Landskabsmaleren Julius Holck (1845-1911), der stammede fra Kaptajnen. Der var efter de kendte Malerier ingen Familielighed med dennes Brødre.

24) "Brygger Andreas Sevald Høvelse Holck og hans Familie", 1955, Folio, dupl., 28 Sider.

Til 24. P.9, Linie 10 fra neden, læs: Claudiane. P.17, Linie 4. Fra den sidste Trediedel af 1700-Aarene er formentlig 2 Portrætter, der rimeligvis forestiller Brygger Andreas Holck. Det ene ejedes af Kaptajn i Marinen Oluf Holck (1855-1938), der udtalte, at det var et Portræt af en Holck af Slægten, men ^{iøvrigt} ikke vidste, hvem det forestillede. Det er et i Elfenben udskåret Profil-Portræt af en midaldrende Mand med tilbagevigende høj Pande (som flere af Oblt. Ole Holcks Sønner) og med en lidt tyk og fremspringende Næse, fyldige Kinder og lidt Dobbeltthage (som paa Wichmanns Maleri af Andr.H.). Haaret er tilbagestrøget og har een Sidebukkel; det er i Nakken samlet i en ret lang Pisk med Sløjfe. Dragten er formentlig civil (uden de militære Snore). - Der har været gisnet paa, at det var et Portræt af Oblt. Ole Holck, men det kan det af flere Grunde ikke være. Frisuren med een Sidebukkel kom først i Brug længere Tid efter dennes Død i 1759. (Den ses saaledes paa et Portræt af Necker, der 1776-81 var Førsteminister i Frankrig, og her hjemme paa Forfatteren N.D.Riegels Portræt fra 1787). Men navnlig var det vist utænkeligt, at en Officer vilde lade sig afbilde uden at være i Uniform. - Det andet Portræt er en med Tusch malet Silhouet, der utvivlsomt forestiller den samme Mand. Det er fra Kommandør C.C.Holck nedarvet til Kontorchef H.Holck. Saadanne malede Silhouetter kom først frem mellem 1770-1780. - De fleste af Oblt. Ole Holcks Sønner var Officerer og kommer formentlig ikke her i Betragtning. Tilbage bliver 2 Sønner: Prokurator I.I.Holck, der boede paa Stordøen ca. 50 km Syd for Bergen og ikke vides at have haft Forbindelse med Brødrene i København, og Brygger Andreas Holck, der stod i nær Forbindelse med sin Broder Oberst Carl Philip Holck og hans Familie i København. Da Kommandør C.C.Holck var Søn af Oberst C.P.Holck og Kapt. Oluf Holck ligeledes nedstammede fra denne, ligger det nær at antage, at Andreas Holck har givet Carl Philip begge Portrætter.

25) "Prokurator Iens Isaac Holck og hans Familie. (Med en Oversigt over Arbejder om Slægten)", 1955, Folio, dupl., 11 + 17 Sider.

- Hermed er der skrevet om alle Oblt. Ole Holcks Sønner; en Søn, der døde 3 Mdr. gl., og en anden, der døde 2½ Aar gl., er nævnt i denne Biografi. (Det bemærkes, at der i disse Biografier af Søskenne findes en Del Gentagelser, som vilde være undgaaet i en samlet Fremstilling af Slægtens Historie, men det var i det hele Tanken at give en fyldigere og mere afrundet Biografi af hver enkelt bl.a. af Hensyn til den paagældendes Efterkommere).

Til Optagelse i Personalhistorisk Tidsskrift er endvidere antaget nedennævnte 3 Arbejder:

26) "Heym.- Holck. En norsk-dansk Familiekreds" (udarbejdet 1952).

Heri omhandles Oblt. Ole Holcks 3 Døtre og de Familier, hvori de var indgiftet: Heym, Kraft, Holtzrod og Carlheim. Familien Heym er paa Grundlag af gamle Familiepapirer behandlet mest indgaaende.

27) "Kommandør Carl Christian Holcks Dagbøger som Konsul i Tunis" (udarbejdet 1953).

Indeholder foruden en stor Del af de i Nr. 18 gengivne Dagbogsnotater m.v. en ny kortere Biografi af ham og hans Hustru, hvori dog enkelte særlige Forhold er mere indgaaende belyst, saaledes hans Deltagelse i Søtræfningen ud for Tripolis i 1797. Heri er ogsaa optaget den ikke tidligere kendte Gravskrift over hans lille Datter, der døde i Tunis.

28) "Om Slægterne Dyssel, Spormand og Leiel og Seglet paa Iohannes Ewalds Testamente" (dupl. 1954, 32 Sider).

Dette mere fjerntliggende Arbejdes Medtagelse i Oversigten maa forklares ved, at Udgangspunktet for det var et i Holck-Slægten nedarvet Signet, der har tilhørt Kommandør C.C.Holck og hans Hustru, f. Lund; det maa være kommet til hende fra hendes Mormoders Søster, der var gift med en Dyssel, eller fra en Søn af disse. Signetets Mærker viste sig at svare til Mærkerne i Ewalds Segl; men Vaabenet er i Virkeligheden kombineret af Mærker for Familierne Dyssel, Spormand og Leiel. Ewald maa have laant det Signet, han har brugt.

Til 28. P. 2, Linie 16, rettes: over Skjoldet atter en Fortuna; til : paa Hjelman en Fugl mellem 2 Vinger (Ørneflugter); Linie 18 rettes: Vaaben, til: Skjoldmærke, og i Linie 19 tilføjes: (men paa Hjelman en opvoksende Skikkelse med en Klokke (?) i den ene Haand og et Sværd i den anden). - P. 4, Linie 3-4, læs: Lensmand over Rakkestad Herred. - P. 13, 2. ny Stk., sidste

Linie, tilføjes: Efter Hans Holcks "Danmarks og Norges ..... Speil for Aaret 1777" boede "Raadmand Spoormands Enke" da i Kbhvn. - P. 13, sidste Stk., Linie 5, læs: Brudens Faders Navn. - P. 14, Linie 9 fra neden, udgaar Ordene: af dens. - P. 15, sidste Stk., Linie 3, mangler Komma efter: foroven, og: forned. (Disse Ting bliver berigtiget ved Trykningen i P.T.).

Endvidere er leveret Bidrag til A.M.Wieseners "Slekten Carlheim paa Vestlandet" i N.S.T. IX. (1944) p. 227 ff, og til Artiklen "Hirtznach" i P.T. 1946 p. 95-96, ligesom der er givet de væsentligste Oplysninger til N.Jagds farverige og livfuldt fortalte Skildring i "Ski og Kompas" for Novbr. 1948: "En Skitur for 230 Aar siden" om Oblt. Ole Holcks Kurerfærd fra Moss til Trondhjem med Budskabet om Carl XII.s Død.

Af andres Arbejder om Oblt. Ole Holcks og om hans Moders Slægt er følgende særlig vigtige: M.Rognes Artikel: "Oberstløjtnant Ole Holck's herkomst" i N.S.T. X. (1946) p.313-19 og H.Sollieds Artikel "Gamle ætter i Sogn", Afsnittet "Soop - Holck", i N.S.T I. (1928) p. 201-16, hvor Slægten fra Myklebust omhandles p. 206-209 (Stamtavle p. 214); hertil en Tilføjelse af Finne-Grønn i N.S.T. II. (1930) p.213-14. - Om den danske Gren af Myklebust - Slægten (Efterkommere af Provst Zacharias Holck) henvises til den som Manuskript udgivne Stamtavle "Godsejer Jørgen Jørgensens Efterslægt" ved L.Jul Suhr (1935) p. 18-24.

er udgivet om Slægten,
 (Det første Arbejde, der/er iøvrigt Lengnicks lille, unøjagtige Stamtavleblad "Oluf Holck" som bl.a. medtager 2 Børn af Major Andreas Holck, der hører til Sergeant Søren Holcks Slægt).

- Der kan maaske være nogen Grund til ogsaa her at nævne den middelalderlige norske Adelsslægt Holk, der førte samme Vaaben som Bolt'erne. Det var jo dette Skjoldmærke, der i Patentet af 1810, hvis Historie er udredet i Nr. 1, fastsattes for Kommandør C.C.Holck og hans Broder i en Form, der nærmest stemte med Biskop Gunnar Holks Segl, jfr. det gamle "Lexicon over adelige Familier". - Om Slægten Bolt har Hr. Sollied skrevet i N.S.T. VII. p. 26-65, 261-285 og 280-309 samt VIII. p. 58-85. Herunder omtales Holkerne VIII. p. 79-83, medens der intet positivt siges om disses Forbindelse med Bolterne eller man andre Holck'ske Slægter, dog at der udtales en Formodning om, at de gamle adelige Holker fortsættes i Tønsberg - Holkerne. Det maa dog fremhæves, at H. Sollied i en Efterskrift udtaler, at Boltvaabenet med den halve Lillie og de to Sparrer er saa særpræget, at der er Grund til at antage, at

alle dets Bærere virkelig har været beslægtet, men at deres fælles Oprindelse antagelig maa søges allerede paa 1200-Tallet.

Der henvises iøvrigt til Oplysningerne om andres Arbejder i "Holck'ske Slægter - og Problemer" (Nr.10).

Efterskrift.

Til 10. I Forbindelse med de foranstaaende Bemærkninger om Kolberg-Holckernes Vaaben med den halve Gemsebuk skal det anføres, at H.Krag senere har peget paa, at det i en mindre kritisk Tid godt kunde tænkes, at en Genealog, der i Siebmachers Wappenbuch vilde søge efter deres Vaaben (med Viden om, at de stammede fra Lübeck), vilde tage det Vaaben, som under Afdelingen Holsteen - urigtigt - stod med Navnet Holck, nemlig Heesternes (hvis halve Hjort var blevet forvansket til en halv Gemsebuk) uden at lægge Mærke til de lybske Holkers Vaaben med "Holken", idet disse Holker var faldet ud af Siebmachers Register. De stod desuden i et andet Bind. (Den uradelige, mecklenburgske Slægt von Lowzow førte iøvrigt en halv rød Hjort i Sølv med samme Mærke paa Hjelmen, altsaa ganske samme Vaaben som Heest).

- Gemen er vistnok sjældent brugt i nordisk Heraldik. Nyt dansk Adelslexikon (1904) nævner kun eet Eksempel: Raadmand i Odense Jep Rafn førte 1450 et Gemsehoved. Det ser mærkeligt ud, at der senere under Ravn nævnes en Jep Ravn, der 1442 var Foged paa Næsbygaard og 1454 Raadmand i Odense; han angives at have ført et Bukkehoved, men i Dansk Vaabenbog (1910) er det tegnet med saa korte Horn, at det minder stærkt om et Gemsehoved. I de efter Lexikonets Udgivelse udkomne Rettelser og Tilføjelser staar der da ogsaa: "Ravn udgaar som allerede nævnt under Rafn".

- Den halve Gemsebuk i Siebmachers forkerte Holck-Vaaben kunde muligvis ogsaa være en Forvanskning af Slægten Höckens Vaaben: en halv rød Gedebuk i Sølv, med samme Mærke paa Hjelmen. "Die von Hoecken" kunde i Skrift let forveksles med "die von Holcken". Den nævnte gamle adelige Slægt forekommer tidligst i Holsteen med Ridderen Diderich Höcken, der nævnes 1280, men breder sig senere til Danmark, navnlig Sønderjylland; den uddøde formentlig 1720 (D.A.A. 1898 p.236 ff.)

Til 18. P.33, sidste Linie. Efter: Konsul Olsen tilføjes: (se p. 130). - P.104, Linie 1: - 92, rettes til: - 93. - P.123, Linie 7 fra neden: - 96, rettes til: - 97. - P.130, Linie 4. Efter: Konsulatssekretær tilføjes: og i en Aarrække fra 1793 Konsul. - P.134, Linie 10 fra neden, tilføjes: En ret fyldig "officiel" Biografi af General Krag findes p. 10-14 i H.P.S.Krag "Genealogisk Underretning", udgivet i Oslo 1936 af H.Krag med yderligere Oplysninger om Slægten. Biografien er sikkert i det væsentlige skrevet af Generalen selv.